

Streptokocker, grupp A (GAS) hos nyfödda och nyförlösta – vårdhygieniska aspekter

Inledning

Barnsängsfeber är en livshotande infektion som orsakas av grupp A-streptokocker (GAS). I Sverige rapporteras 20-40 fall per år varav enstaka dödsfall. Infektionen är uppåtstigande från cervix och ger endometrit, ibland med komplikationer som septisk tromboflebit i bäckenvenor, peritonit, bäckenabscess och septisk chock.

Kontakta omgående patientansvarig läkare vid besked om fynd av GAS, vid misstanke om smitta till barnet kontakta även neonatalbakjouren.

Vid fynd av GAS i odling från kvinna eller barn som vårdas på kvinnokliniken, kontakta vårdhygien vid behov för råd vid smittspårning.

Smittvägar

GAS koloniserar främst svalget, och finns hos 10-20% av barnpopulationen.

GAS kan orsaka bland annat tonsillit och nagelbandsinfektioner.

Kvinnan smittas oftast av familjemedlemmar. Personal av alla kategorier, framför allt de som vaginalundersökt kvinnan, kan också vara smittkällan.

Underlivsduschar kan sprida smitta.

Barnet smittas via moderns slemhinnor eller via personalens händer.

Invasiv infektion med GAS är anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen. (Inte luftvägsinfektion eller sårinfektion).

Provtagning

Nyfödda

Vid fynd av GAS i navelodling eller annan odling från nyfött barn, odla

- Barnets mor: cervix, svalg och eventuella sår
- Barnets far och syskon: svalg och eventuella sår
- Personal som deltagit vid förlossningen och personal som varit i nära kontakt med indexfallet och dess familj: svalg och eventuella sår
- Familj som vårdats i samma rum som indexfallet eller på näraliggande rum med gemensamt skötbord – nyfött barn: navel och eventuella sår, övriga familjemedlemmar: svalg om halsont samt eventuella sår.

Nyförlost

Vid fynd av GAS i cervixodling eller annan odling från kvinna mindre än en vecka före eller upp till en vecka efter förlossning, odla:

- Mor: cervix, svalg och eventuella sår
- Nyfött barn: navel och eventuella sår
- Make och övriga barn: svalg och eventuella sår
- Personal som deltagit vid förlossningen samt personal som vaginalundersökt kvinnan upp till en vecka före förlossningen: svalg och eventuella sår

Smittspårning i Cosmic

Skrivs smittspårning GAS i anamnesen. En remiss per provmaterial.

1. Svalgodling- Hemolyserande streptokocker
2. Sårsekret – Allmän odling
3. Cervixodling – Hemolyserande streptokocker

Dokumentation

Ansvarig sjuksköterska på förlossningsavdelningen, operationsavdelning och den avdelning där patienten vårdas upprättar lista på samtliga personer som handlagt patienten.

Personal

[Infektionsmottagning 1 ombesörjer provtagning av personal.](#)

Personal som ska ha antibiotikabehandling (se nedan) hänvisas till primärvård eller behandlande läkare.

GAS i sårodling

Personal med GAS i sårodling ska antibiotikabehandlas och ej arbeta på patientvårdande enhet under de tre första dagarna med antibiotikabehandling.

GAS i svalgodling

Personal med GAS i svalgodling från halsen ska antibiotikabehandlas ej arbeta på patientvårdande enhet under de tre första dagarna med antibiotikabehandling.

Vid positiv odling i smittspårning

Vid fynd av GAS hos personal i samband med smittspårning ska alla mammor och barn som den personalen vårdat listas och kontaktas omgående per telefon av ansvarig läkare på förlossningsavdelningen för ställningstagande till provtagning och antibiotikabehandling. Provtagning ska ske på gyn-mottagningen eller annan lämplig vårdenhet på Akademiska sjukhuset.

Omvårdnad

Kvinnan och barnet

Kvinnan och barnet vårdas tillsammans i enkelrum inom VO Kvinnosjukdomar, med eget skötbord och egen toalett. Kvinnan ska vistas på sitt enkelrum.

Personal

Tillämpa basala hygienrutiner.

Se till att så få personer som möjligt deltar i vården av patienten.

Personal som vårdar patienten ska inte ha eksem, sår eller andra hudåkommor.

Desinfektion av ytor

Använd ett alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel.

Tvätt

Vanlig tvätt

Avfall

Vanligt avfall

Daglig städning

Vanliga rutiner